

Nieuwe instrumenten voor reductie gebruik oplosmiddelen

Blootstelling aan oplosmiddelen is belastend voor de gezondheid. Hoge concentraties oplosmiddelen tasten het zenuwstelsel zodanig aan dat het *Organisch Psycho Syndroom* (OPS) ontstaat (zogenoemde schildersziekte). Bovendien levert reductie van oplosmiddelen ook veel bedrijfseconomische voordelen op. Tot slot: oplosmiddelen zijn schadelijk voor ons milieu, ze dragen bij aan verzuring en smogvorming.

Vermindering van de blootstelling aan oplosmiddelen is één van de vier speerpunten van het arboconvenant Grafimedia. Daarom is er gewerkt aan gerichte informatie over de (on)mogelijkheden van oplosmiddelenreductie. Speciaal voor de offset en de zeefdruk zijn twee digitale instrumenten gemaakt. Dit instrument neemt de drukker aan de hand op de weg naar minder oplosmiddelen gebruik.

Oplosmiddelenreductie in de offset

In de Milieubeleidsvereenkomst is in 2000 vastgelegd zo veel mogelijk over te schakelen op alternatieve (K3-)wasmiddelen. Dit willen we nu ook bij iedere drukkerij realiseren.

In veel bedrijven is al een reductie van 10 naar 8 vol% IPA¹ in het vochtwater gehaald, maar de streefwaarde van het arboconvenant is 5 vol%. Veel nieuwere offsetpersen kunnen zelfs al IPA-vrij draaien. Het uitbannen van IPA brengt naast gezondheidswinst nog andere voordelen: mooier drukwerk tegen lagere kosten (minder inschiet, 10 tot 30% lager inktverbruik) en minder strenge eisen ten aanzien van ventilatie in de drukkerij wanneer met minder IPA in het vochtwater wordt gedrukt.

Alle kennis rond de (on)mogelijkheden van IPA-reductie, wasmiddelen-toepassingen en ventilatie is nu gebundeld in één praktisch digitaal instrument. Dit nieuwe digitale instrument *Oplosmiddelenreductie in de Offset* sluit aan op de eerder ontwikkelde Toolbox Grafimedia en is eveneens een resultaat van het arboconvenant Grafimedia.

Voor u een belangrijk hulpmiddel, met drie belangrijke hoofdonderwerpen (modules):

Module 1: IPA-reductie

Om het gebruik van IPA terug te dringen is de module IPA-reductie ontwikkeld. Hierin vindt u antwoorden op vele praktische vragen.

Module 2: Wasmiddelen

Goede K3-wasmiddelen (of zelfs HBS²-wasmiddelen met een vlampunt boven de 100°C) zijn beschikbaar. Daarmee kan iedere drukkerij al kiezen voor arbo- en milieuvriendelijker wasmiddelen. Dit vergt echter een aangepaste werkwijze en soms aanpassing van het wassysteem. In de aparte module *Wasmiddelen* vindt u uitleg hoe u dit moet doen.

¹ IsoPropylAlcohol

² High Boiling Solvents

Module 3: Ventilatie

Hoe meer oplosmiddelen (IPA en wasmiddelen) verdampen, des te meer moet er geventileerd worden om ieder die daar werkt te beschermen tegen te hoge blootstelling aan oplosmiddelen. Weet u wanneer de ventilatie 'voldoende' is? De module *Ventilatie* rekent haarfijn uit hoeveel verse lucht toegevoerd moet worden om gezond te kunnen werken en aan de normen te voldoen.

Meer informatie over oplosmiddelen en het digitale instrument vindt u via www.arbografimedia.nl button 'oplosmiddelen' en dan 'oplosmiddelenreductie offset'.

Oplosmiddelenreductie zeefdruk

In de zeefdruk worden nog op grote schaal oplosmiddelhoudende zeefdrukinkten gebruikt. Het arboconvenant wil dit aan het einde van de convenantperiode tot de helft gereduceerd hebben. Dit zal gerealiseerd moeten worden door overschakeling op UV-inkten. Naast gezondheidsvoordelen betekenen UV-inkten: hogere kwaliteit drukwerk, perfect te standaardiseren, hogere dagproductie, minder inschiet, minder brandrisico. Verder wordt van zeefdrukkerijen verwacht dat zij zo veel mogelijk gebruik gaan maken van trager verdampende reinigingsmiddelen.

Om zeefdrukkers hierbij te ondersteunen is het instrument *Oplosmiddelenreductie in de zeefdruk* gemaakt, waarin drie hoofdonderwerpen (modules) aan bod komen, te weten:

Module 1: Omschakelen naar UV

Hierin vindt u een compleet stappenplan voor gehele of gedeeltelijke omschakeling naar UV-inkten. Aan de hand van vragen en toelichtingen helpt het instrument u op weg bij het maken van deze overstap. U bent er dan zeker van dat u niets vergeet. U kunt dit stappenplan tussentijds uitdraaien om steeds een overzicht te hebben van de stand van zaken en van wat nog moet gebeuren. Daarnaast gebruikt u de bedrijfsgegevens die u invoert later in een ander deel van het instrument voor het maken van berekeningen.

Module 2: Reinigingsmiddelen

Ook hier geldt dat goede minder vluchtige reinigingsmiddelen beschikbaar zijn en steeds meer worden toegepast. Echter gebruik ervan vraagt een aangepaste werkwijze. In het nieuwe digitale instrument is dan ook een aparte module gewijd aan reinigingsmiddelen.

Module 3: Ventilatie

Ook bij volledige overschakeling op oplosmiddelarme inkten komen er nog oplosmiddel-dampen vrij en wel uit de gebruikte reinigingsmiddelen. Met behulp van de module *Ventilatie* kunt u eenvoudig uitrekenen hoeveel verse lucht u moet inlaten om uw werknemers (en uzelf) niet bloot te stellen aan te hoge concentraties oplosmiddelen. Zo voorkomt u het risico op OPS zo veel mogelijk.

Meer informatie over oplosmiddelen en het digitale instrument vindt u via www.arbografimedia.nl button 'oplosmiddelen' en dan 'oplosmiddelenreductie zeefdruk'.

TIP**Heeft één van uw medewerkers mogelijk (al) gezondheidsklachten?**

Maak dan gebruik van de Screening Oplosmiddelen. Dit onderzoek helpt om zo vroeg mogelijk medewerkers te traceren die gezondheidsklachten hebben door oplosmiddelengebruik (het Organisch Psycho Syndroom, OPS). Voor deze personen en hun arbeidssituatie bestaan mogelijkheden voor blijvende veranderingen zodat hun gezondheid niet verder achteruit gaat.

Via het arboconvenant is er subsidie die het mogelijk maakt medewerkers gesubsidieerd te laten deelnemen aan deze screenings. Vraag naar de voorwaarden waaronder het start-onderzoek wordt gesubsidieerd.

Vervolgonderzoeken komen – indien nodig voor rekening van de werkgever, ook hier gelden criteria voor deelname.

Contact en informatie

Meer informatie vindt u op www.arbografimedia.nl.

Zie bijvoorbeeld de buttons 'terug naar eigen werkgever' en ook 'risico's en verzuim in beeld' en de button 'kosten & baten sociale lasten'.

Helpdesk: 020-5435 444 of helpdesk@arbografimedia.nl

In de Grafimedia wordt veel werk verzet om verzuim en WAO-instroom laag te houden. Zo bereiken we een gezonde bedrijfsvoering en een gezond rendement. Neem uw eigen verantwoordelijkheid en maak gebruik van alles dat u op www.arbografimedia.nl aantreft. Daarmee lukt het om uw verzuim laag te houden. Alleen gezonde bedrijven zullen overleven; gezondheid = continuïteit.

Groep nederlandse dagbladpers uitgeverijverbond

